



**Република Србија**  
**ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД**  
**Кзз 191/2014**  
**12.03.2014. године**  
**Београд**

**У ИМЕ НАРОДА**

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Предрага Глигоријевића, Биљане Синановић, Бате Цветковића и Горана Чавлине, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Милом Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Д.Б., због кривичног дела убиство из члана 113. став 1. у вези члана 19. став 3. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.Б., адв. М.Ј., поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Зајечару К 73/12 од 18.03.2013. године и Апелационог суда у Београду Кж1 4249/2013 од 23.12.2013. године, у седници већа одржаној дана 12.03.2014. године, једногласно донео је

**ПРЕСУДУ**

**ОДБИЈА СЕ**, као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.Б., адв. М.Ј., поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Зајечару К 73/12 од 18.03.2013. године и Апелационог суда у Београду Кж1 4249/2013 од 23.12.2013. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2. и 3. Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости одбацује као недозвољен.

**Образложење**

Пресудом Вишег суда у Зајечару К 73/12 од 18.03.2013. године, окривљени Д.Б., оглашен је кривим због кривичног дела убиство из члана 113. став 1. у вези члана 19. став 3. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од седам година и шест месеци у коју казну му се урачунава и време проведено у притвору од 30.07.2012. године до 15.05.2013. године.

Истом пресудом окривљени је обавезан да плати на име трошкова кривичног поступка суду 71.176,00 динара, на име паушала износ од 10.000,00 динара и на име трошкова кривичног поступка оштећеној Н.Ђ. на име заступања од стране пуномоћника у износу од 48.000,00 динара све у року од 30 дана по правноснажности пресуде.

Од окривљеног Д.Б. одузет је нож ... дужине сечива ... цм, а оштећена Н.Ђ. ради остваривања имовинскоправног захтева упућена је на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 4249/2013 од 23.12.2013. године усвојена је жалба браниоца окривљеног Д.Б., адвоката М.Ј. и у погледу одлуке о кривичној санкцији преиначена пресуда Вишег суда у Зајечару К 73/12 од 18.03.2013. године тако што је Апелациони суд у Београду окривљеног Д.Б. за кривично дело убиство из члана 113. став 1. у вези члана 19. КЗ за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осудио на казну затвора у трајању од шест година у коју казну му се има урачунати и време проведено у притвору од 30.07.2012. године до 15.05.2013. године, а жалба браниоца окривљеног Д.Б., адв. М.Ј. у преосталом делу и жалба јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Зајечару у целости, одбијене су као неосноване а првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда бранилац окривљеног Д.Б., адв. М.Ј. поднео је захтев за заштиту законитости због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1. и став 2. Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Након што је поднет, захтев за заштиту законитости је у смислу члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку достављен јавном тужиоцу, а Врховни касациони суд је затим одржао седницу већа у смислу члана 488. став 2. Законика о кривичном поступку, о којој није обавестио јавног тужиоца и браниоца окривљеног, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа Врховни касациони суд је размотрио списе предмета, са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву, испитавши истакнуту повреду закона у првостепеној пресуди у смислу члана 604. ЗКП ("Службени гласник РС", број 72/11 од 28.09.2011. године), нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

У захтеву браниоца окривљеног истакнута је повреда закона из члана 485. став 1. тачка 1. и став 2. ЗКП, а из образложења захтева произилази да се она односи на повреду закона из члана 439. тачка 2. и 3. ЗКП, то јест да је првостепени и другостепени суд у поступку који је претходио доношењу побијаних пресуда повредио закон, јер је на утврђено чињенично стање погрешно применио кривични закон и то одредбу члана 19. ст. 3. КЗ нашавши да је окривљени прекорачио нужну одбрану, а да није примењена одредба члана 57. КЗ у вези члана 19. став 3. КЗ, јер окривљени није ослобођен од казне, нити му је казна ублажена. Овакве наводе Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Првостепеном пресудом окривљени Д.Б. је оглашен кривим „да је дана 30.07.2012. године ... у стању битно смањене урачунљивости услед препасти,

са умишљајем лишио живота сада покојног С.Ђ., у прекорачењу нужне одбране одбијајући истовремени нескривљени напад од стране сада покојног, на тај начин што је док га је сада покојни С.Ђ. држао једном руком у пределу вилице а оптужени се налазио на коленима док му је сада покојни био иза леђа, из џепа панталона извукао нож „...“ дужине сечива ... центиметара и више пута га убо у пределу главе и стомака замахујући ножем бочно, иза леђа и нанео му тешку телесну повреду ... а затим је променивши положај тела сада покојног С.Ђ. ножем нанео и тешке телесне повреде опасне по живот на граници са безусловно смртоносном повредом и то убодну рану на левој страни трбуха ... свесан забрањености свог дела“.

Из овако датог описа радњи окривљеног произилазе сва битна обележја кривичног дела убиства извршеног у прекорачењу нужне одбране из члана 113. став 1. у вези члана 19. став 3. Кривичног законика, а правна квалификација се заснива на чињеницама које су током поступка који је претходио доношењу пресуде у потпуности утврђене. По налажењу Врховног касационог суда првостепени суд је правилно применио кривични закон када је окривљеног Д.Б. огласио кривим за наведено кривично дело, а другостепени суд када је у односу на правну квалификацију кривичног дела потврдио првостепену пресуду, па су супротни наводи захтева да је на утврђено чињенично стање погрешно примењен кривични закон оцењени неоснованим.

Оцењујући наводе захтева за заштиту законитости да је приликом одлучивања о кривичној санкцији повређен кривични закон из члана 57. у вези члана 19. став 3. КЗ, Врховни касациони суд налази да је захтев у том делу неоснован.

Одредбом члана 19. став 3. КЗ прописано је да учиниоцу који је прекорачио границе нужне одбране може се казна ублажити. Ако је учинилац прекорачио границе нужне одбране услед јаке раздражености или препасти изазване нападом може се и ослободити од казне.

Дакле, за кривично дело учињено у прекорачењу граница нужне одбране, учиниоцу се може казна ублажити, односно може се ослободити од казне, из чега произилази да се ради о факултативном основу за ублажавање казне, односно ослобађање од исте. Да ли ће прекорачење границе нужне одбране имати за последицу ублажавање казне, односно ослобађање од исте, које није обавезно, зависиће и од степена прекорачења нужне одбране, односно од свих околности извршења кривичног дела, како субјективних тако и објективних, које суд цени у сваком конкретном случају, па се неосновано захтевом указује да је суд приликом одлучивања о кривичној санкцији повредио кривични закон, тиме што није применио одредбу члана 57. у вези члана 19. став 3. КЗ.

Стога су по налажењу Врховног касационог суда неосновани наводи захтева браниоца окривљеног, да је доношењем правноснажних пресуда учињена повреда закона из члана 439. тачка 2. и 3. ЗКП (члан 369. тач. 3. и 4. ЗКП "Службени гласник РС", број 72/09 од 03.09.2009. године) на штету окривљеног Д.Б.

Наводима захтева да првостепена и другостепена пресуда немају разлоге који се односе на нужну одбрану и прекорачење нужне одбране, бранилац указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2. ЗКП, што сходно одредби члана 485. став 4. ЗКП не може бити разлог за подношење захтева за заштиту законитости, па је Врховни касациони суд нашао да је захтев у овом делу недозвољен.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда закона на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев одбио као неоснован, а у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2. ЗКП, захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник**  
**Мила Ристић, с.р.**

**Председник већа-судија**  
**Невенка Важић, с.р.**